

Vergaderjaar 1991-1992

22 318

Wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet, alsmede enige andere wetten (Wet invoering mutatiesysteem kinderbijslag)

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van wet houdende wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet, alsmede enige andere wetten (Wet invoering mutatiesysteem kinderbijslag).

De toelichtende memorie (en bijlagen) die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 24 september 1991

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het systeem van een driemaandelijke schriftelijke aanvraag om kinderbijslag te vervangen door een systeem waarin na een eenmalige aanvraag om kinderbijslag uitsluitend mutaties in de feiten en omstandigheden behoeven te worden gemeld, alsmede enige wijzigingen van technische aard door te voeren; en dat het voorts wenselijk is de in de Wet op de studiefinanciering (Stb. 1991, 112) opgenomen regeling van het recht op kinderbijslag te integreren in de Algemene Kinderbijslagwet (Stb. 1990, 128);

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Algemene Kinderbijslagwet wordt als volgt gewijzigd:

S-SV

A

In artikel 7 wordt onder vernummering van het vijfde tot en met het negende lid tot het zesde tot en met tiende lid een lid ingevoegd, luidende:

5. Het kind, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, wordt voorts niet als werkloos aangemerkt, indien dat kind geen dienstbetrekking heeft als bedoeld in Hoofdstuk V van de Jeugdwerkgarantiewet (Stb. 1991, 250) omdat hij het aanbod daartoe niet heeft aanvaard of omdat hem een aanbod daartoe niet wordt gedaan onder toepassing van artikel 11, derde, vierde of vijfde lid, van die wet.

B

De titel van hoofdstuk III, § 2, alsmede de artikelen 14 tot en met 21a worden vervangen door:

§ 2. Het geldend maken van het recht op kinderbijslag

Artikel 14

1. De Sociale Verzekeringsbank stelt zo spoedig mogelijk, doch binnen drie maanden, vast of een recht op kinderbijslag bestaat, nadat daartoe een schriftelijke aanvraag is ingediend.

2. Van de vaststelling, bedoeld in het eerste lid, alsmede van een wijziging in de vaststelling van het recht stelt de Sociale Verzekeringsbank de aanvrager onderscheidenlijk de rechthebbende onverwijld schriftelijk in kennis.

3. Een aanvraag wordt ingediend door middel van een door de Sociale Verzekeringsbank beschikbaar gesteld aanvraagformulier.

4. Het recht op kinderbijslag kan niet worden vastgesteld over perioden gelegen voor drie jaren voorafgaand aan de eerste dag van het kalenderkwartaal tijdens welk de aanvraag om kinderbijslag werd ingediend. De Sociale Verzekeringsbank is bevoegd in bijzondere gevallen af te wijken van het bepaalde in de vorige volzin.

5. Indien de verzekerde nalaat een aanvraag om kinderbijslag in te dienen, kan deze aanvraag worden ingediend door een raad voor de kindbescherming, die tevens adviseert aan wie de kinderbijslag wordt betaald.

Artikel 15

De verzekerde, alsmede de persoon aan wie of de instelling aan welke ingevolge artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, zijn verplicht aan de Sociale Verzekeringsbank op haar verzoek of uit eigen beweging onverwijld alle feiten en omstandigheden mee te delen waarvan hem of haar redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op het recht op kinderbijslag, de hoogte van de kinderbijslag of het geldend maken van het recht op kinderbijslag.

Artikel 16

1. De Sociale Verzekeringsbank is bevoegd controlevoorschriften vast te stellen. Deze voorschriften behoeven de goedkeuring van de Sociale Verzekeringsraad en mogen niet verder gaan dan strikt noodzakelijk is voor een juiste uitvoering van deze wet.

2. De verzekerde, alsmede de persoon aan wie of instelling aan welk ingevolge artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, zijn verplicht de voorschriften op te volgen, die de Sociale Verzekeringsbank ten behoeve van een doelmatige controle stelt.

Artikel 17

1. Wanneer de verzekerde, alsmede de persoon aan wie of de instelling aan welke op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, een verplichting hem of haar op grond van de artikelen 15 en 16 opgelegd, niet nakomt, is de Sociale Verzekeringsbank bevoegd de kinderbijslag tijdelijk of blijvend, geheel of gedeeltelijk te weigeren.

2. De Sociale Verzekeringsraad is bevoegd nadere regels te stellen over de wijze waarop de Sociale Verzekeringsbank van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, gebruik maakt.

3. Indien de Sociale Verzekeringsbank gebruik maakt van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, stelt zij de belanghebbende daarvan onverwijld schriftelijk in kennis.

§ 3. De betaling van de kinderbijslag

Artikel 18

1. De Sociale Verzekeringsbank betaalt de kinderbijslag zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen drie maanden na afloop van het kwartaal waarover recht op kinderbijslag bestaat.

2. Indien een vrouw en een man, die gezamenlijk een huishouden vormen, over eenzelfde tijdvak recht op kinderbijslag voor eenzelfde kind hebben, wordt de kinderbijslag uitbetaald aan degene van hen die zij gezamenlijk daartoe hebben aangewezen.

3. Bij gebreke van een gezamenlijke aanwijzing wordt de kinderbijslag waarop de man recht heeft, niet uitbetaald.

4. Indien twee of meer personen waaronder tenminste één persoon tot wiens huishouden het kind niet behoort, over eenzelfde tijdvak recht op kinderbijslag voor eenzelfde kind hebben, wordt de kinderbijslag waarop degene recht heeft, tot wiens huishouden dit kind niet behoort, niet betaald.

5. Indien twee of meer personen over eenzelfde tijdvak recht hebben op kinderbijslag voor eenzelfde kind, in andere situaties dan bedoeld in het tweede tot en met vierde lid, wordt betaald de kinderbijslag waarop degene recht heeft die de hoogste bijdrage in het onderhoud van dit kind levert.

6. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen met betrekking tot situaties van samenloop, bedoeld in het tweede tot en met vijfde lid, nadere aanvullende regels worden gesteld waarbij van het vierde en vijfde lid kan worden afgeweken.

7. De kinderbijslag die op grond van het tweede tot en met zesde lid aan een verzekerde wordt betaald, kan op verzoek van die verzekerde in gedeelten aan meer verzekerden worden betaald.

Artikel 19

1. De Sociale Verzekeringsbank schort de betaling van de kinderbijslag op of schorst de betaling, indien zij op grond van duidelijke aanwijzingen van oordeel is of het gegronde vermoeden heeft, dat:

- a. het recht op kinderbijslag niet of niet meer bestaat;
- b. recht op een lagere kinderbijslag bestaat, of
- c. de verzekerde, alsmede de persoon aan wie of de instelling aan welke op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, een verplichting hem of haar op grond van de artikelen 15 en 16 opgelegd, niet is nagekomen.

2. De Sociale Verzekeringsbank stelt degene die aanspraak maakt op

kinderbijslag van een beslissing als bedoeld in het eerste lid onverwijld schriftelijk in kennis.

Artikel 20

Indien voor hetzelfde kind kinderbijslag kan worden betaald ingevolge deze wet en ingevolge een rechtens geldende regeling, bestaande in een ander land, kunnen bij ministeriële regeling nadere en zonodig afwijkende regels worden gesteld ter voorkoming van dubbele kinderbijslag.

Artikel 21

De Sociale Verzekeringsbank is bevoegd, voor zover nodig na ingewonnen advies van een raad voor de kinderbescherming, de kinderbijslag voor een kind te betalen aan een ander dan de rechthebbende.

Artikel 22

De kinderbijslag die niet in ontvangst is genomen of is ingevorderd binnen drie maanden na de dag van betaalbaarstelling, wordt niet meer betaald. De Sociale Verzekeringsbank is bevoegd in bijzondere gevallen ten gunste van degene aan wie de kinderbijslag wordt betaald af te wijken van de in de eerste volzin genoemde drie maanden.

Artikel 23

1. De kinderbijslag is:
  - a. onvervreemdbaar;
  - b. niet vatbaar voor verpanding of belening;
  - c. behoudens voor zoveel dit dient tot verhaal van een uitkering tot levensonderhoud van het kind, niet vatbaar voor executoriaal of conservatoir beslag noch voor faillissementsbeslag.
2. Volmacht tot ontvangst van kinderbijslag, onder welke vorm of welke benaming ook door de verzekerde verleend, is steeds herroepelijk.
3. Elk beding, strijdig met enige bepaling van dit artikel, is nietig.

Artikel 24

1. De Sociale Verzekeringsbank is bevoegd hetgeen op grond van deze wet onverschuldigd is betaald van degene aan wie de betaling plaatsvond geheel of gedeeltelijk terug te vorderen, of in mindering te brengen op de aan de verzekerde, dan wel degene met wie hij een huishouden vormt later te betalen kinderbijslag:
  - a. gedurende vijf jaren na de dag van betaalbaarstelling, indien zij door toedoen van degene die ten onrechte aanspraak op kinderbijslag heeft gemaakt, onverschuldigd heeft betaald; en
  - b. gedurende twee jaren na de dag van betaalbaarstelling in de overige gevallen, waarin het degene die ten onrechte aanspraak op kinderbijslag heeft gemaakt, redelijkerwijs duidelijk kon zijn dat de Sociale Verzekeringsbank onverschuldigd betaalde.
2. Indien de Sociale Verzekeringsbank gebruik maakt van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, stelt zij de in dat lid bedoelde persoon daarvan onverwijld schriftelijk in kennis.

Artikel 25

1. Indien over een tijdvak, waarover krachtens de Algemene Bijstandswet (Stb. 1963, 284) reeds bijstand in de noodzakelijke kosten van het bestaan is verleend naderhand recht op kinderbijslag wordt

verleend, is de Sociale Verzekeringsbank bevoegd de kinderbijslag over dat tijdvak, in zoverre deze bij de bijstandsverlening niet in aanmerking is genomen, in plaats van aan degene, aan wie de kinderbijslag zou dienen te worden betaald, zonder diens machtiging te betalen aan de gemeente, welke de bijstand verleende.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, gehoord de Sociale Verzekeringsraad, regels worden gesteld inhoudende dat de Sociale Verzekeringsbank bevoegd is om, wanneer over een tijdvak waarover krachtens hoofdstuk II van de Wet op de studiefinanciering (Stb. 1991, 112) studiefinanciering is verleend, naderhand recht op kinderbijslag wordt verleend, de kinderbijslag, in plaats van degene aan wie de kinderbijslag zou dienen te worden betaald, zonder diens machtiging tot het bedrag van de betaalde studiefinanciering te betalen aan Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen. Daarbij kunnen tevens regels gesteld worden over de wijze waarop van de bevoegdheid, bedoeld in de eerste volzin, gebruik wordt gemaakt.

3. Indien de Sociale Verzekeringsbank gebruik maakt van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste of tweede lid, stelt zij de rechthabende daarvan onverwijld schriftelijk in kennis.

C

Onder vernummering van hoofdstuk IV in hoofdstuk V en van de artikelen 22 en 23 in onderscheidenlijk artikel 29a en artikel 29b, wordt na hoofdstuk III een nieuw hoofdstuk IV ingevoegd, dat luidt als volgt:

HOOFDSTUK IV. BIJZONDERE BEPALINGEN VOOR KINDEREN DIE VÓÓR 1 OKTOBER 1986 ZIJN GEBOREN

Artikel 26

1. De verzekerde heeft overeenkomstig de bepalingen van deze wet recht op kinderbijslag voor zijn eigen en aangehuwde kinderen en pleegkinderen, die hij verzorgt dan wel onderhoudt, mits die kinderen geboren zijn vóór 1 oktober 1986 en:

- a. 18 jaar of ouder doch jonger dan 25 jaar zijn, van wie de voor werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs of van een beroepsopleiding, en zij in belangrijke mate op zijn kosten worden onderhouden;
- b. 18 jaar of ouder doch jonger dan 21 jaar zijn, na beëindiging van de studie of de beroepsopleiding werkloos zijn, dan wel na vestiging in of terugkeer naar Nederland werkloos zijn en zij in belangrijke mate op zijn kosten worden onderhouden.

2. Tot de kinderen, voor wie de verzekerde recht heeft op kinderbijslag, wordt mede gerekend één eigen of aangehuwd kind dan wel pleegkind van 16 jaar of ouder doch jonger dan 25 jaar, dat geboren is vóór 1 oktober 1986 en dat tot zijn huishouden behoort en wiens voor werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels in beslag wordt genomen door het verzorgen van dat huishouden en dat in belangrijke mate op zijn kosten wordt onderhouden. De vorige volzin is niet van toepassing ten aanzien van het kind dat ten gevolge van ziekte of gebreken buiten staat is om 55 percent te verdienen van hetgeen lichamelijk en geestelijk gezonde kinderen, die overigens in gelijke omstandigheden verkeren, kunnen verdienen.

3. Een in het eerste lid, onderdeel b, bedoeld kind wordt voor het recht op kinderbijslag slechts meegerekend zolang het werkloos is, doch ten hoogste gedurende de twee kalenderkwartalen volgende op dat waarin de beëindiging van de studie of de beroepsopleiding heeft plaats-

gevonden, dan wel volgende op dat waarin de vestiging in of de terugkeer naar Nederland heeft plaatsgevonden. In afwijking van de eerste volzin wordt een kind, dat de studie of beroepsopleiding kort voor of met ingang van de zomervakantie heeft beëindigd, voor het recht op kinderbijslag slechts meegerekend zolang het werkloos is, doch uiterlijk tot 1 januari volgend op die beëindiging.

4. De artikelen 7 en 10 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 27

1. Voor het vaststellen van het aantal kinderen, voor wie recht op kinderbijslag bestaat, wordt voor twee kinderen geteld een kind van 18 jaar of ouder, bedoeld in artikel 26, eerste of tweede lid, indien dat kind grotendeels op kosten van de verzekerde wordt onderhouden.

2. Een kind van 18 jaar of ouder, bedoeld in artikel 26, eerste lid, wordt daarenboven nogmaals geteld, indien het niet tot het huishouden van de verzekerde behoort, noch als eigen kind, aangehuwd kind of pleegkind tot het huishouden van een ander behoort en geheel of nagenoeg geheel op kosten van de verzekerde wordt onderhouden.

3. Artikel 10 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 28

De aan een verzekerde over een kalenderkwartaal uitbetalen kinderbijslag bedraagt voor een kind, bedoeld in artikel 26, dat op de eerste dag van dat kwartaal 18 jaar of ouder is, 100% van de overeenkomstig artikel 12 vastgestelde basiskinderbijslag per kind.

Artikel 29

1. Artikel 26, eerste lid, onder a, vindt geen toepassing ten aanzien van een kind dat is geboren vóór 1 oktober 1986 en dat op de eerste dag van een kalenderkwartaal:

a. recht heeft op studiefinanciering op grond van hoofdstuk II van de Wet op de studiefinanciering, of

b. geen recht heeft op studiefinanciering op grond van hoofdstuk II van de Wet op de studiefinanciering in verband met het bepaalde bij artikel 9, vijfde lid, van die wet.

2. Artikel 7, tweede lid, vindt geen toepassing ten aanzien van een kind dat is geboren vóór 1 oktober 1986, indien terzake van de in dat lid bedoelde studie recht heeft bestaan op studiefinanciering op grond van hoofdstuk II van de Wet op de studiefinanciering, en die studie:

a. is beëindigd,

b. wordt vervolgd met een studie, terzake waarvan recht bestaat op studiefinanciering op grond van hoofdstuk II van de Wet op de studiefinanciering, of

c. scholing is als bedoeld in artikel 13, derde lid, van de Jeugdwerkgarantiewet.

3. Voor de toepassing van het tweede lid wordt een studie, die niet na de in artikel 7, tweede lid, bedoelde vakantie wordt vervolgd, als beëindigd beschouwd.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt met een recht op studiefinanciering, bedoeld in hoofdstuk II van de Wet op de studiefinanciering, gelijkgesteld de in artikel 119a van die wet bedoelde voorlopige voorziening ten gunste van degene die op grond van het genoemde hoofdstuk studiefinanciering heeft aangevraagd.

5. Artikel 26, eerste lid, onderdeel b, is niet van toepassing ten aanzien van het kind dat zijn voor werkzaamheden beschikbare tijd voor ten minste 19 uur per week besteedt aan het verrichten van arbeid in dienstbetrekking danwel in de zelfstandige uitoefening van zijn beroep.

D

Na artikel 29b wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 29c

Het Rijk is tegenover de kinderbijslaggerechtigde zonder enig voorbehoud aansprakelijk voor de betaling van de kinderbijslag.

E

In artikel 30, eerste lid, wordt «artikel 17» vervangen door: artikel 14, vijfde lid, en artikel 21.

ARTIKEL II

De Sociale Verzekeringsbank is bevoegd een aanvraag om kinderbijslag over het vierde kalenderkwartaal van 1991 aan te merken als een aanvraag bedoeld in artikel 14 van de Algemene Kinderbijslagwet.

ARTIKEL III

In de Wet op de studiefinanciering worden de artikelen 150 en 150a vervangen door:

Artikel 150. Verrekening kinderbijslag

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, gehoord de Sociale Verzekeringsraad, regels worden gesteld inhoudende dat Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen bevoegd is om over een tijdvak waarover krachtens de Algemene Kinderbijslagwet (Stb. 1990, 128) kinderbijslag is verleend en naderhand over dat tijdvak voor hetzelfde kind recht op studiefinanciering op grond van hoofdstuk II van de Wet op de studiefinanciering wordt verleend, de studiefinanciering in plaats van aan degene aan wie de studiefinanciering zou dienen te worden betaald, zonder diens machtiging tot het bedrag van de betaalde kinderbijslag te betalen aan de Sociale Verzekeringsbank. Daarbij kunnen tevens regels gesteld worden over de wijze van de bevoegdheid, bedoeld in de eerste volzin, gebruik wordt gemaakt.

ARTIKEL IV

In de Jeugdwerkgarantiewet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In artikel 2, eerste lid, onderdeel b, 1°, wordt «kinderbijslag ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet (Stb. 1980, 1) juncto artikel 150 van de Wet op de studiefinanciering» gewijzigd in: kinderbijslag ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet (Stb. 1990, 128).

2. In artikel 2, derde lid, worden, onder verlettering van onderdeel i tot onderheer h, de onderdelen g en h vervangen door een nieuw onderdeel g, luidende:

g. voor wie recht bestaat op kinderbijslag op grond van de Algemene Kinderbijslagwet.

3. In artikel 34, derde lid, onderdeel b, vervalt: «juncto artikel 150 van de Wet op de studiefinanciering (Stb. 1988, 336)».

ARTIKEL V

Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari 1992.

ARTIKEL VI

Deze wet kan worden aangehaald als Wet invoering mutatiesysteem AKW.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,